

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Om Begrebet Ironi

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1997 , s. I. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-bi-txt-shoot-id8dc8d30b-1714-4c56-84a8-5a8cb77c3eb0.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Det første Bidrag, jeg skal levere for at understøtte min Paastand, er derimod et Forsvar for, at Aanden i denne Dialog er *ægte græsk* og *ikke orientalsk*. Efter den Forestilling nemlig, jeg kan gjøre mig om den orientalske Mystik, bestaaer den Hendøen, der her kan være Tale om, i en Slappelse af den Sjælens Muskelkraft, af den Spænding, som Bevistheden er, i en Opløsthed og tungsindigt hensynkende Mathed, i en Blødgjørelse, hvorved man ikke bliver lettere, men tungere, hvorved man ikke forflygtiges, men chaotisk blandes og i ubestemte Bevægelser rører sig i en Taagemasse. Østerlænderen kan derfor vel ønske at befries fra Legemet og føle det som noget Trykkende, men det er da egentlig ikke for at blive friere men for at blive mere bunden, som om han istedetfor Locomotion vilde ønske Plantens vegetative Stillleben. Det er istedetfor Tankens Himmel at ønske sig den taagede, døsig Svælgen, som et Opiat kan forskaffe, istedetfor Handlingens Energi at ønske sig en med et dulce far niente forbunden illusorisk Hvile i en Fuldbringelse. Men Grækenlands Himmel er høi og hvælvet, ikke flad og trykkende, den høiner sig bestandig mere og mere, synker ikke ængstende ned; dens Luft er let og gjennemsigtig, ikke diset og kvalm. De Længsler, her kan være Tale om, gaae derfor ud paa at blive lettere og lettere, at concentreres i et stedse flygtigere og flygtigere Sublimat, ikke at evaporere i en sløvende Mathed. Bevidstheden vil ikke udblødes i flydende Bestemmelser, men strammes mere og mere. Østerlænderen vil derfor tilbage bag Bevidstheden, Grækeren ud over Bevidsthedens Succession. Men dette aldeles Abstrakte, den vil, bliver tilsidst det meest Abstrakte, det Letteste, nemlig Intet. Og her staae vi ved et Coincidentpunkt for de to Opfattelser, der hidrøre enten fra den subjektive Mystik eller fra Ironien. At nu den af den successive Afdøen resulterende Existents i *Phædon* er opfattet *aldeles abstrakt*, det vil vist indlyse for Enhver, der har læst denne Dialog. Lidt nærmere at eftervise det, kan imidlertid ikke være af Veien. Dette kan skee deels ved at vise, hvorledes Socrates opfatter *Sjælens Natur*, forsaavidt som jo den rette Opfattelse af Sjælen egentlig i sig maa indeholde, maa være imprægneret med det rette Beviis for dens Udødelighed; deels ved nøiagtigere at analysere de forskjellige Yttringer, der findes med Hensyn til Sjælens *tilkommende Hvorledes*. Ved denne sidste Undersøgelse vil jeg subsidialiter tage et Hensyn til *Apologien*, der netop som historisk Aktstykke maa kunne lede os paa vor Vei.